

Øg bistanden til fattige lande, der betaler prisen for den klimakrise, vi har skabt

Information

04.06.2019

Af Tim Whyte, Birgitte Qvist-Sørensen & Rasmus Stuhr Jakobsen

Dette er et debatindlæg. Indlægget er udtryk for skribenternes egne holdninger.

De fattige lande bidrager allermindst til klimakrisen, men rammes hårdest af den. En ny regering bør afsætte mindst fem mia. kr. ud over udviklingsbistanden til grøn omstilling i de fattigste lande, skriver ngo-lederne Tim Whyte, Birgitte Qvist-Sørensen og Rasmus Stuhr Jakobsen i dette debatindlæg

De 167 millioner indbyggere i Bangladesh er kun ansvarlige for 0,3 pct. af den globale udledning af drivhusgasser. Det på trods er befolkningen blandt de allermest udsatte for klimaforandringerne. Billedet af fra en flygtningelejr i Bangladesh, hvor de lige nu er ved at skærme sig mod voldsom regn.

Vi står foran et valg – et klimavalg. Og det er stærkt, at danskerne tager klimaforandringerne alvorligt og kræver handling nu af politikerne. For Danmark har et stort ansvar, og vi er blandt de folk i verden med største klimaaftryk i form af drivhusgasser.

I de fattige lande har folk ikke noget klimavalg. De kan i bedste fald vælge mellem at tilpasse sig eller flygte fra de brutale konsekvenser af en klimaforandring, som de stort set ikke har bidraget til. De må leve med at være truet på deres overlevelse på grund af en global opvarmning og en ulighed, der begge dele er accelererende.
Klimaulighed

Når vi i Danmark får mere voldsomt vejr, og vandet stiger i fjorde og bæltter, så laver vi kystsikring, diger og redder dem, der bliver ramt. I den fattige del af verden – herunder Mozambique, der for nylig blev ramt af to cykloner inden for kort tid – er konsekvenserne langt alvorligere: Især for de fattigste, der ofte bor i dårlige huse og lever i udsatte lavtliggende områder. Nogle af dem omkommer. Andre mister alt, hvad de har, uden mulighed for at søge om erstatning hos et Stormråd som her i Danmark.

Klimaforandringerne vil betyde store havstigninger. I København og andre steder i Danmark er vi derfor begyndt at overveje sluser, dæmninger, diger og andre forholdsregler. Det har vi råd til.

I Bangladesh derimod er de 167 millioner indbyggere kun ansvarlige for 0,3 pct. af den globale udledning af drivhusgasser, men landet er blandt de allermest udsatte for klimaforandringerne. Forskere vurderer, at havet inden for få årtier vil spise op til ti procent af Bangladeshs territorie og tvinge 18 millioner mennesker til at flytte. Cykloner og klimarelaterede naturkatastrofer har allerede inden for de seneste ti år sendt omkring 700.000 mennesker på flugt mod storbyerne. Det kalder vi klimaulighed

Hjælpe mere

En tidligere generation af danske politikere har vist, at Danmark har råd til at hjælpe de fattige lande mere – samtidig med at vi klarer vores egen omstilling. Det var tilbage i 1992, da bæredygtig udvikling for alvor kom på dagsordenen efter FN's Rio-konference i 1992, og regeringen herhjemme besluttede både at sætte turbo på den grønne energiomstilling herhjemme og lancere en helt ny form for internationalt miljø samarbejde, der skulle hjælpe andre lande med deres omstilling.

Dengang gav Danmark en procent af bruttonationalproduktet i udviklingsbistand. Oven i det besluttede Folketinget så at afsætte yderligere 0,5 procent til en ny miljø- og fredsramme. Det viste sig faktisk både at være godt for samarbejdslandene og for danske virksomheder, der leverede løsninger inden for grøn omstilling og fik opbygget international erfaring og renommé, som har været med til at give Danmark den stjerne som foregangsland for global bæredygtig omstilling, som vi stadig lever højt på i dag.

I dag er Danmark mere end dobbelt så rigt pr. indbygger, men alligevel afsætter vi kun halvt så meget – 0,7 procent af bruttonationalproduktet – til udviklingsbistand. Og trods de rige landes løfter på Klimatopmødet i København i 2009 om at give 100 milliarder dollar i nye og ekstra midler til klimatilpasning og bæredygtige løsninger i de fattigste lande ud over udviklingsbistanden så afviser den siddende regering løftet om at give ekstra midler til klimatilpasning til udviklingslandene.

Danmark burde give små fem milliarder kroner i klimabistand om året for at leve op til løfterne fra 2009. Med alt talt med giver Danmark kun omkring 1,4 milliarder kroner til klimaomstillingen som gavebistand. De fleste af disse penge bliver ovenikøbet taget fra udviklingsbistanden, så der er færre midler til at støtte bekæmpelse af fattigdom og skabe bæredygtig udvikling.

Reelt betyder det, at vi tager penge, der skulle have støttet børns uddannelse eller sundhed i de her lande, for at håndtere en klimakrise, som vi har skabt. De fattige lande straffes to gange, og det er dit valg, om det skal fortsætte.

Det er dit valg, om en ny regering skal øge bistanden til de fattigste mennesker i de fattigste lande som hjælp til den nødvendige tilpasning og omstilling og som kompensation for de udgifter, klimaforandringerne påfører landene.

Det er dit valg, om et nyt Folketing skal vedtage en klimalov, der gør Danmark til en drivkraft i international klimapolitik og afsætter mindst fem milliarder kroner ud over udviklingsbistanden til tilpasning og grøn omstilling i de fattigste lande.

Tim Whyte, Birgitte Qvist-Sørensen og Rasmus Stuhr Jakobsen, generalsekretærer for hhv. Mellempolkeligt Samvirke, Folkekirkens Nødhjælp og Care